

Basis sessie

Leerplantoelichting Communicatie en interactie

an.vanmeert@katholiekonderwijs.vlaanderen
an.vangrieken@katholiekonderwijs.vlaanderen
barbara.axters@katholiekonderwijs.vlaanderen
saar.deleu@katholiekonderwijs.vlaanderen

Inhoud

Situering

- Waarom, voor wie en hoe een vak Communicatie en interactie?
- Plaats in lessentabel
- Beginsituatie

Pedagogisch - didactische duiding

- Vormingscomponenten, wegwijzers, krachtlijnen
- Opbouw
- Aandachtspunten

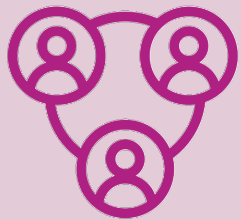
Leerplandoelen

Voorbeelden

Situering

- Vak Communicatie en interactie
 - Waarom
 - Voor wie
 - Hoe aanpassen aan verschillende doelgroepen
- Plaats in lessentabel
- Beginsituatie

in **professionele contexten functioneren en**
professionele relaties
opbouwen, vraagt gerichte
oefening op:

- interactievaardigheden (sociale vaardigheden)
- communicatieve vaardigheden
- redactionele vaardigheden

Waarom een vak **Communicatie en interactie?**

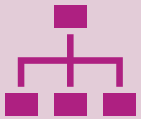

Leerlingen in het 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na OK3 (professionele contexten)

Ook mogelijk in het 7de leerjaar gericht op hoger onderwijs
--> afspraken nodig met de leraar die Nederlands geeft!

Wie volgt het vak Communicatie en interactie?

Generieke doelen om te concretiseren volgens studierichting

Hoe speelt het vak Communicatie en interactie in op verschillende doelgroepen?

Complementair leerplan

- Tijd: 1 lesuur

Samenhang met andere complementaire leerplannen:

- Maatschappelijke oriëntatie
- Ondernemerschap
- ...

Plaats in lessentabel

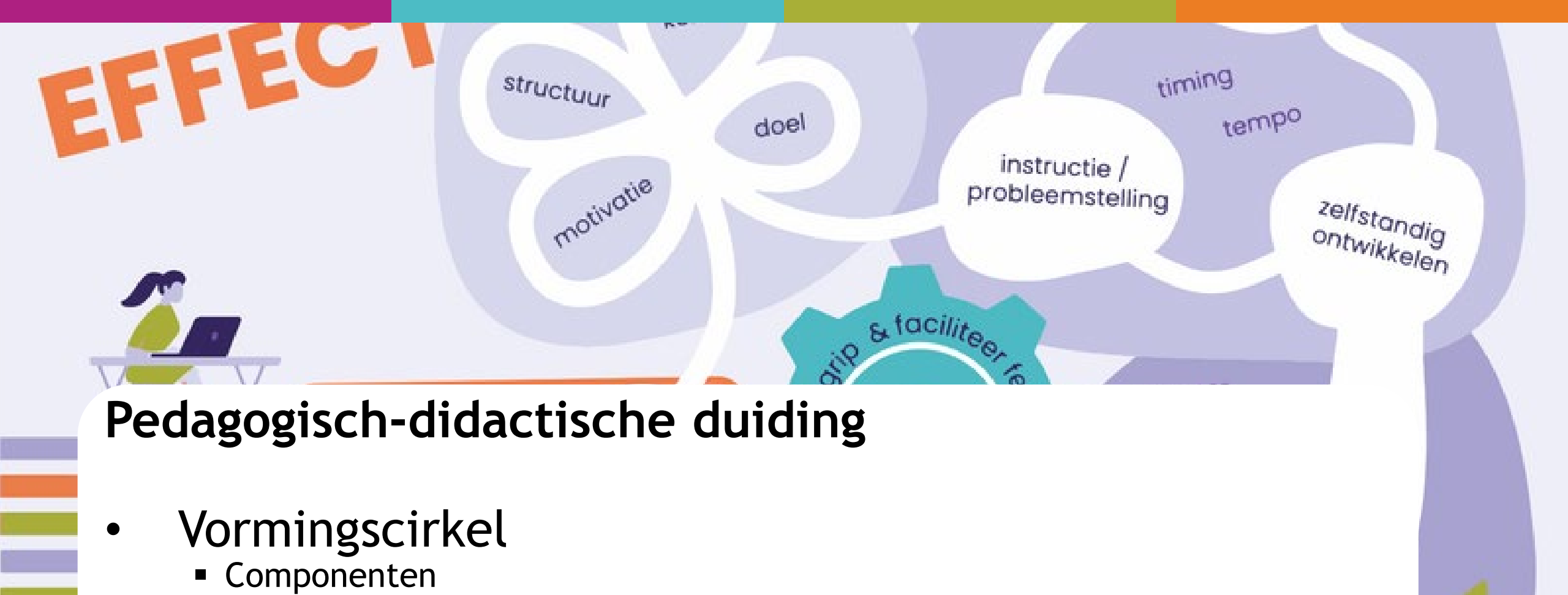

**START
HERE**

Beginsituatie

- De leerplandoelen bouwen verder op
 - Graadoverstijgende doelen van het **GFL**:
 - Het relationele, dynamische en meervoudige karakter van identiteit (I-II-III-GFL LPD 4);
 - Respectvol en constructief met anderen in interactie gaan rekening houdend met elkaars grenzen (I-II-III- GFL LPD 6).
 - LPD uit het **basisleerplan Nederlands (A)**:
 - Doelgericht deelnemen aan mondelinge en schriftelijke interactie (III-Ned-a LPD 5);
 - Inzicht in taalgebruik en taalsysteem toepassen ter ondersteuning van communicatieve handelingen (III-Ned-a LPD 10 en 11);
 - Doelgericht strategieën inzetten ter ondersteuning van communicatieve handelingen (III-Ned-a LPD 13).

Pedagogisch-didactische duiding

- Vormingscirkel
 - Componenten
 - Wegwijzers
 - Krachtlijnen
- Opbouw
- Aandachtspunten

Vormingscirkel

Vormingscomponenten

- Sociale vorming
- Maatschappelijke vorming

Wegwijzers

- Kwetsbaarheid
- Uniciteit in verbondenheid
- Generositeit
- Gastvrijheid
- Rechtvaardigheid

Leerplan Communicatie en interactie

Krachtlijnen

- 1 Ontwikkelen van een professionele relatie in interactie met anderen.
 - 2 Verbindend communiceren en interageren met anderen.
 - 3 Toepassen van redactionele vaardigheden eigen aan de beroepscontext.
-

- Inleiding
- Situering
- Pedagogisch – didactische duiding
- Leerplandoelen
 - De professionele relatie
 - Observeren en reflecteren;
 - Verbindend interageren;
 - Redactionele vaardigheden
- Basisuitrusting
- Glossarium

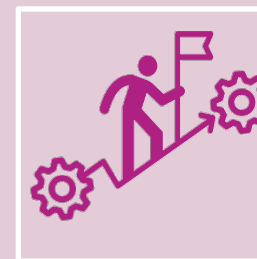
Omgaan en communiceren met mensen kan je leren en daagt je levenslang uit:

WERKEN AAN BEWUSTWORDING:
LEERLINGEN LEREN DAT FOUTEN EN
CONFLICTEN DEEL UIT MAKEN VAN
HET LEERPROCES

LEERLINGEN **ERKENNEN** HET
BELANG VAN EEN REFLECTIEVE
BASISHOUDING:
LEREN UIT FOUTEN BRENGT JE
VERDER

LEERLINGEN **OEFENKANSEN BIEDEN**
(COMMUNICATIE, INTERACTIES,
REDACTIONELE VAARDIGHEDEN)

Aandachtspunten: doel van het vak

Aandachtspunten

Instroom

- Voorkennis leerlingen varieert
- Belang van beginsituatieanalyse

Betekenisvolle contexten

- Generieke doelen om inkleuring vanuit verschillende professionele contexten mogelijk te maken

Het werken met modellen en theorieën

Aanpak

- Koppeling met werkplekleren
- Koppeling met andere (complementaire) leerplannen
- Keuze voor een eerder thematische aanpak

Leerplandoelen

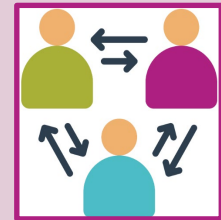
- De professionele relatie
- Observeren en reflecteren
- Verbindend interageren
- Redactionele vaardigheden

De professionele relatie (LPD 1)

Observeren (LPD 2) en reflecteren (LPD3)

Verbindend interageren:

- communicatieve en sociale vaardigheden toepassen (LPD 4)
- relevante communicatiemiddelen gebruiken (LPD 5)

Redactionele vaardigheden: gebruik van communicatiemiddelen (LPD 6).

Samenhang tussen doelen

Wenken bij het leerplan

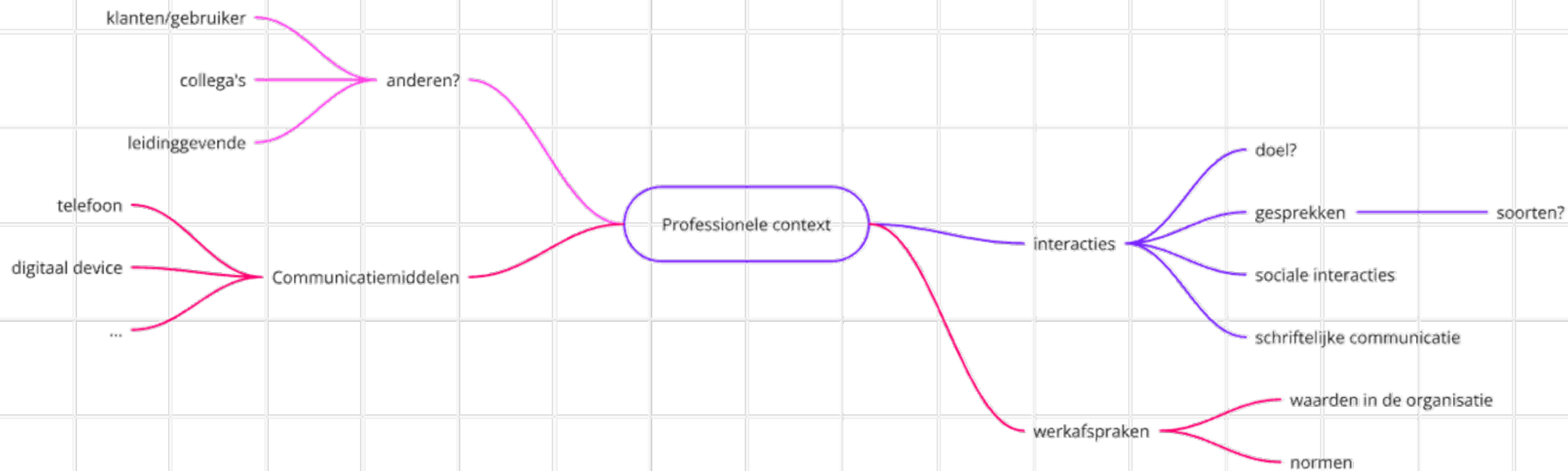
De professionele relatie

De professionele relatie

- LPD 1: De leerlingen illustreren kenmerken van een professionele relatie die de interactie met anderen beïnvloeden en optimaliseren.
 - Wie zijn de 'anderen' in de studierichting?
 - Welke kenmerken van de werkplek beïnvloeden de interacties (formeel en informeel) op de werkplek?
 - Soorten gesprekken?
 - Regels en afspraken?
 - Communicatiemiddelen?
 - ...
 - Welke doelen bepalen de aard van de interacties op de werkplek?
 - Afstemmen van communicatie op persoon en situatie.

De professionele relatie

Persona of ijkpersoon

- Voor de verkoop van onderdelen die ze zelf in elkaar plaatsen
- Podcast maken - ons doelpubliek?
- Instagrampagina rond publiciteitsevenement of beurs waar meer jongeren naartoe zouden moeten gaan: welke jongere willen we over de streep trekken?
- Mensen die er niet in slagen om hun papieren zelf in te vullen en hulp nodig hebben van de stadsdiensten.
- Het soort moeilijke klant waar we mee moeten dealen, leraren bijvoorbeeld.
- Ouderen die meer uitleg nodig hebben als ze bij ons komen.

Achtergrondinformatie

Functie

Doelen

Pijnpunten

Uitdagingen

Wensen

Frustraties

Social Media gebruik

...

Voorbeeld persona of ijkpersoon

	Bio Peter is een manager die voor zijn werk 4-10 keer moet reizen elke maand. Hij vliegt het liefst met dezelfde vliegmaatschappij en verblijft graag in hetzelfde hotel. Hij heeft een vrouw, met wie hij tijdens zijn reizen vaak contact mee heeft.	
Name Peter		
Age 45 to 54 years	Wensen - Zo snel en efficient mogelijk een reis boeken. - Snel prijzen willen vergelijken. - Goede Wi-Fi	Frustraties - Geannuleerde vluchten - Moeilijk prijzen kunnen vergelijken
Highest Level of Education Master's degree (e.g. MA, MS)		
Industry Food & Beverage		
Organization Size 201-500 employees	Mediagedrag Kijkt naar NPO 1, 2 en 3 Luistert naar Spotify tijdens zijn vluchten Zit dagelijks op LinkedIn Leest dagelijks de krant	Kenmerken - Georganiseerd - Doorzetter - Extravert

1.000 x 627

Voorbeeld persona klant in restaurant

- Sofie:
 - 32 jaar
 - Marketingmanager bij groot bedrijf
 - Partner zonder kinderen
 - Woont in Antwerpen
 - Leeft gezond en milieubewust
- **Achtergrond en motivatie:**
 - Sofie is een drukbezette professional die waarde hecht aan haar gezondheid en een duurzame levensstijl.
 - Ze houdt van uit eten gaan als een manier om te ontspannen en nieuwe smaken te ontdekken, maar ze let wel op de kwaliteit en herkomst van de ingrediënten.

Vervolg voorbeeld persona klant in restaurant

■ Voorkeuren:

- Voorkeur voor biologische producten
- Houdt van gezellige sfeer;
- Voorkeur voor goede service zonder té formeel te zijn en waardeert een flexibele houding van personeel, bv. aanpassing menu aan voedingsvoorkeuren (vegetarisch);
- Ze vindt het handig om online te reserveren.

■ Gedrag:

- Neemt tijd om menukaart goed te bekijken en vraagt vaak advies aan personeel.
- Gaat regelmatig op restaurant en is bereid 'te betalen' voor 'kwaliteit'.
- Plaatst graag een foto van een opgediende maaltijd op sociale media.

Observeren en reflecteren

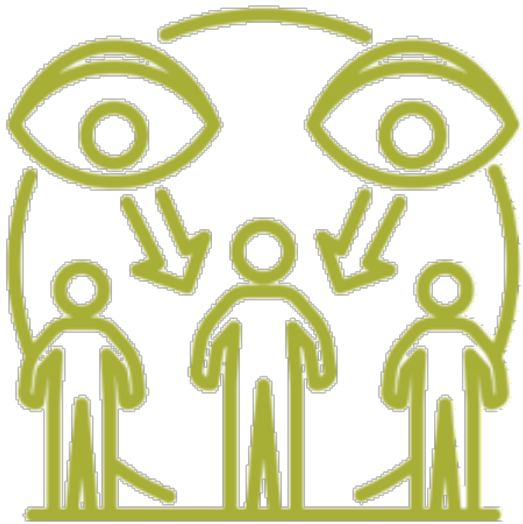
Observeren en reflecteren

- LPD 2 De leerlingen nemen een observerende houding aan en stemmen de interactie met de ander af op hun observaties.
 - Wat is observeren?
 - Belang van observeren in functie van interactie?
 - Verschil observeren en interpreteren?
 - Invloed van persoonlijk referentiekader (LPD 3) op sociale interacties?

De stille observator

- **Doel:** Leerlingen leren observeren zonder meteen te interpreteren en reflecteren op de impact van hun eigen gedrag.
- **Opzet:**
 - Leerlingen observeren een rollenspel waarin een werkplekgesprek wordt gevoerd (bijvoorbeeld tussen een klant en een medewerker).
 - Ze noteren wat ze zien zonder interpretatie (houding, gezichtsuitdrukkingen, toon).
 - Bespreking: Hoe beïnvloeden deze signalen de interactie? Wat had anders gekund?
 - **Reflectie-opdracht:** Ze analyseren een eigen interactie op de werkplek en passen observatievaardigheden toe.

• • • Observatieopdracht werkplekleren

- Observeer met behulp van de mindmap of kijkwijzer gedurende 10 minuten de interacties in het restaurant/aan het onthaal/... en noteer je vaststellingen.
- Observeren vanuit beeldmateriaal

• • • Interacties observeren met rubric

- Leerlingen vanuit een kijkwijzer of rubric de interacties laten observeren, bv. bij het oefenen in groepjes of tijdens rollenspel:
 - De leerling luistert naar de ander
 - De leerling communiceert non-verbaal:
 - Open houding, knikken, mimiek ...
 - De leerling:
 - Gebruikt een ik boodschap,
 - Stelt open/ gesloten vragen
 - Gebruikt een parafrase, bv.
 - Stemt de communicatie op de ander, bv.
 - Doorloopt de verschillende fasen in een gesprek
 - ...
 - Congruentie tussen verbaal en non-verbaal gedrag?

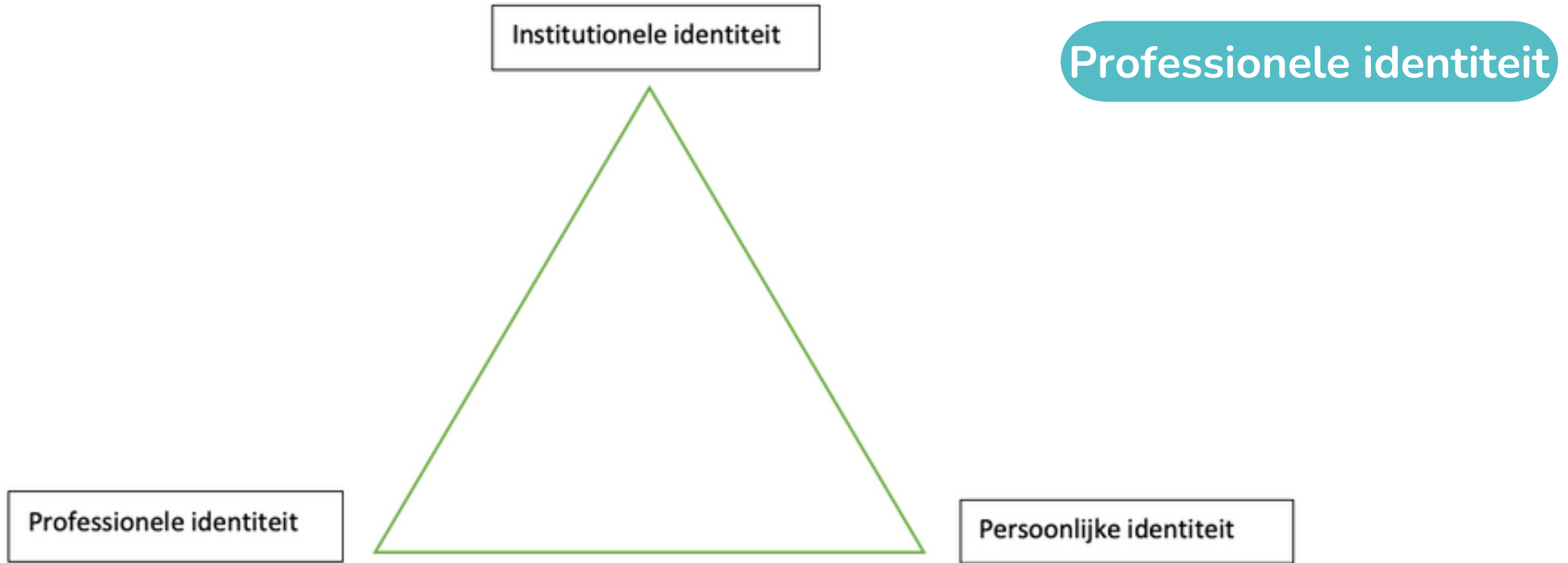
Observeren en reflecteren

- LPD 3 De leerlingen reflecteren over een concrete situatie, het eigen referentiekader en handelen en het effect ervan op anderen.
 - belang van reflectieve houding;
 - oefenen in samenhang met andere LPD.
 - gebruik van reflectiemodellen, m.i.v. 3 of 4 G schema
 - woordenschat

• • • Reflecteren over interpersoonlijke communicatiestijl

• • • Reflectiecirkel en reflectiedagboek

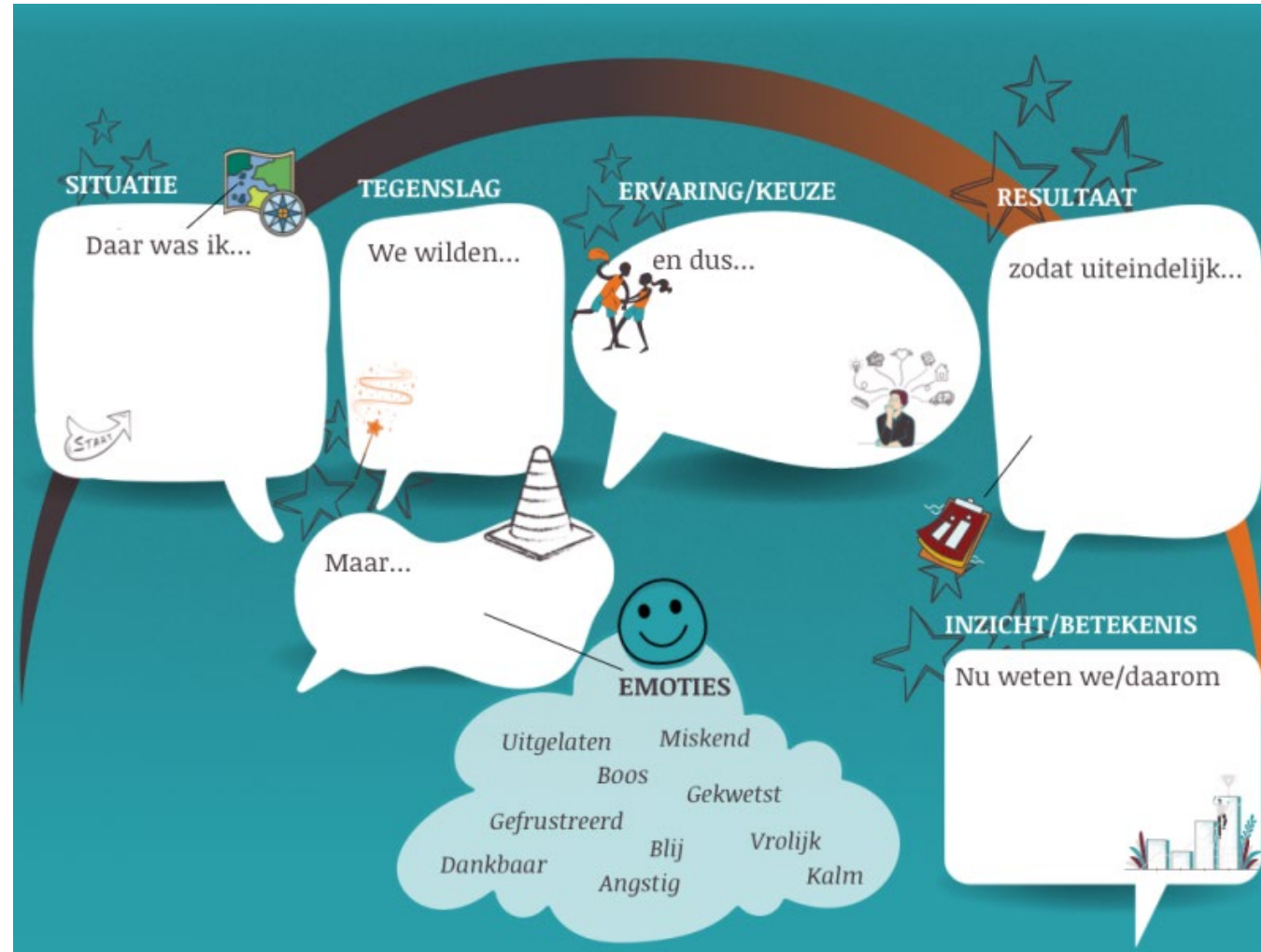
- **Reflectiecirkel**

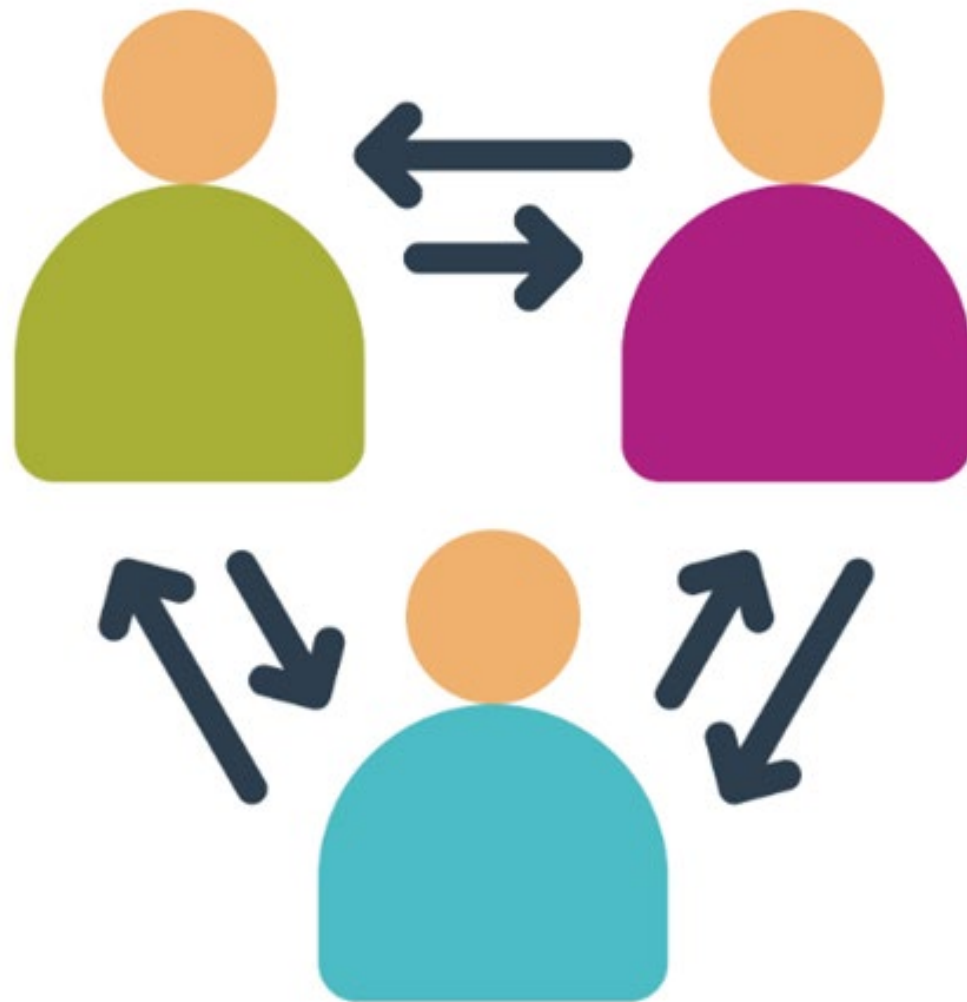
- **Opdracht:** Leerlingen brengen een werkpleksituatie in die positief of negatief was en doorlopen een reflectiemodel (bijv. STARR).
- **Werkvorm:** Duo's + klassikale feedback
- **Reflectie:** Hoe kunnen ze een volgende keer effectiever reageren?

- **Reflectiedagboek**

- **Opdracht:** Laat leerlingen een week lang reflecteren op interacties die ze hadden, bijvoorbeeld tijdens groepswork of thuis. Gebruik een model zoals de Roos van Leary om te analyseren wat goed ging en wat beter kon.
- **Doel:** Observerende houding ontwikkelen en reflecteren op sociale interacties.

• • • Reflecteren over een situatie – storytelling als reflectie

Verbindend interageren

Verbindend interageren

- LPD 4 De leerlingen passen communicatieve en sociale vaardigheden toe in een professionele context.
 - Belang van veiligheid of vertrouwen;
 - Communicatieve vaardigheden inoefenen:
 - Non-verbale communicatie
 - Soorten gesprekken
 - Gespreksvaardigheden: luisteren, vragen stellen, parafraseren, ik- boodschap, reflecteren van een gevoel, uitdrukken van een behoefte ...
 - Sociale vaardigheden inoefenen, bv. verschillende sociale rollen innemen
 - Thema's uitdiepen: conflicthantering, assertiviteit ...

SOFTEN

Smile

Signals you are approachable, cooperative and trustworthy

Open posture

Indicates candor and receptivity

Familiarity

We like people who share our likes, dislikes and past experiences

Touch

A firm handshake raises trust and likability, and leaves a lasting impression

Eye contact

A lack of eye contact is seen as evidence you have something to hide

Nod

Prove you're connected, paying attention and understand what is being said

• • • Smeer NIVEA en gebruik LSD

Smeer NIVEA

Niet
Invullen
Voor
Een
Ander

Gebruik LSD

Luisteren
Samenvatten
Doorvragen

Hulpzinnen bij telefoongesprekken (Spermalie – De Kade)

SPREKEN - TELEFONEREN

B inkomende telefoongesprekken			
B1 begroeten			
Rechtstreekse buitenlijn			
- Goedemorgen, met de firma	- Bonjour, la firme ..., Luc Dupont à l'appareil	- Good morning, ...	
- Goedemiddag, de firma ... , met Natalie Deprez.		- Good afternoon, ..., John Smith speaking.	
Doorverbonden lijn			
- Goedemiddag, afdeling verkoop, met Natalie Deprez	- Bonjour, service vente, Luc Dupont à l'appareil	- Good afternoon, sales department, this is John Smith speaking.	
- Goedemorgen, met Natalie Deprez van de dienst aankoop.		- Good morning, John Smith speaking.	
B2 bijkomende vragen			
- Met wie spreek ik?	- À qui ai-je l'honneur?	- Who is this, please?	
- Wie mag ik aanmelden?	- C'est de la part de qui?	- Who's calling?	
- Wat kan ik voor u doen?	- Que puis-je faire pour vous?	- What can I do for you?	
- Waarmee kan ik u helpen?		- How may I help you?	
- Met wie wilt u spreken?		- Who would you like to speak to?	
B3 opzoeken/nakijken			
- Een ogenblikje, mijnheer, ik kijk of hij/zij beschikbaar is.	- Un instant, je regarde si il/elle est disponible	- Just a moment, sir, I'll look if he/she's available.	
- Ik zoek het even op.	- Je vérifie	- I'll look it up.	
- Ik kijk het even na.		- I'll check it.	
B4 Storing op de lijn/onduidelijkheid			
- Er zit storing op de lijn.	- Je vous entend mal.	- The line is disturbed.	
- Wil u uw naam spellen, aub?	- Vous voulez épeler votre nom?	- Could you spell your name, please?	
- Kan u iets trager spreken?	- Vous pouvez parler plus lentement?	- Could you speak more slowly, please?	
- Ik heb u niet goed verstaan, wilt u even	- Je n'ai pas bien compris, vous voulez	- I didn't understand, could you repeat that	

De verbindende dialoog

- **Doel:** Leerlingen leren actief luisteren, empathie tonen en constructief reageren in gesprekken.
- **Opzet:**
 - Gebruik het "Luisteren-Parafraseren-Samenvatten" model.
 - Oefening: in duo's oefenen ze een gesprek waarin één leerling een werkgerelateerd probleem deelt, de ander luistert en correct terugkoppelt.
 - Nabespreking: hoe voelde het om écht gehoord te worden? Wat werkte goed, wat niet?
 - **Praktijkopdracht:** Toepassen tijdens stage/werkplekleren en ervaringen terugkoppelen in de klas.

• • • Uitnodigende zinnen ...

- Je kan leerlingen een aantal zinnen aanreiken en leerlingen vragen wat die zinnen bij hen oproepen. Welke zin nodigt hen het meest uit tot communicatie? Welke zin wekt vertrouwen, frustratie of lichamelijk onbehagen op?
- Voorbeeld:
 - Je hebt gelogen over de opdracht die je gisteren hebt uitgevoerd.
 - Wat je me vertelde over de opdracht die je gisteren uitvoerde klopt niet.
 - Je zei dat je gisteren drie producten afwerkte en bezorgde aan x, maar uit de materialenstock blijkt dat je maar 1 product hebt afgewerkt.
 - Je vertelde me dat je drie producten afwerkte, maar ik meen me te herinneren dat ik meer materialen in stock heb dan ik zou moeten hebben in dat geval.

• • • BYAF: but you are free

- Je kan ook werken aan specifieke vaardigheden eigen aan de studierichting, bv.
 - Oefen de 'but-you-are-free'-techniek tijdens een kort filmpje om mensen te 'ronselen' voor ...
 - een product dat je aanbiedt
 - een dienst die je aanbiedt
 - een evenement dat je op je bedrijf of werkplek organiseert
 - ...

Verbindend interageren

- LPD 5 De leerlingen gebruiken relevante communicatiemiddelen
 - gepaste communicatiemiddel selecteren in functie van doel.
 - inzet van communicatiemiddelen zoals telefoon, mail, chat of hulpmiddelen (gebaren, pictogrammen ...).
 - professioneel en gepast leren communiceren via de telefoon of een digitaal platform.
 - Voorbeelden: een gepast moment bepalen om te telefoneren; contact opnemen en afspraken maken; vraag beantwoorden; klachten behandelen;
 - In samenhang van LPD 1 en 3, met leerlingen reflecteren over gebruik van sociale media met aandacht voor privacy en auteursrechten of het effect van het posten van bepaalde berichten

Reflecteren over communicatie op sociale media

mediawijs

Home > Tools >

Vibe Check

Educatief pakket

70% van de Vlaamse jongeren vinden dat sociale media zowel een positieve als negatieve invloed op hen kan hebben. Maar welke content geeft hen nu net een (minder) goed gevoel? En hoe kan je daarmee omgaan? Dat ontdekken jongeren in het Vibe Check spel.

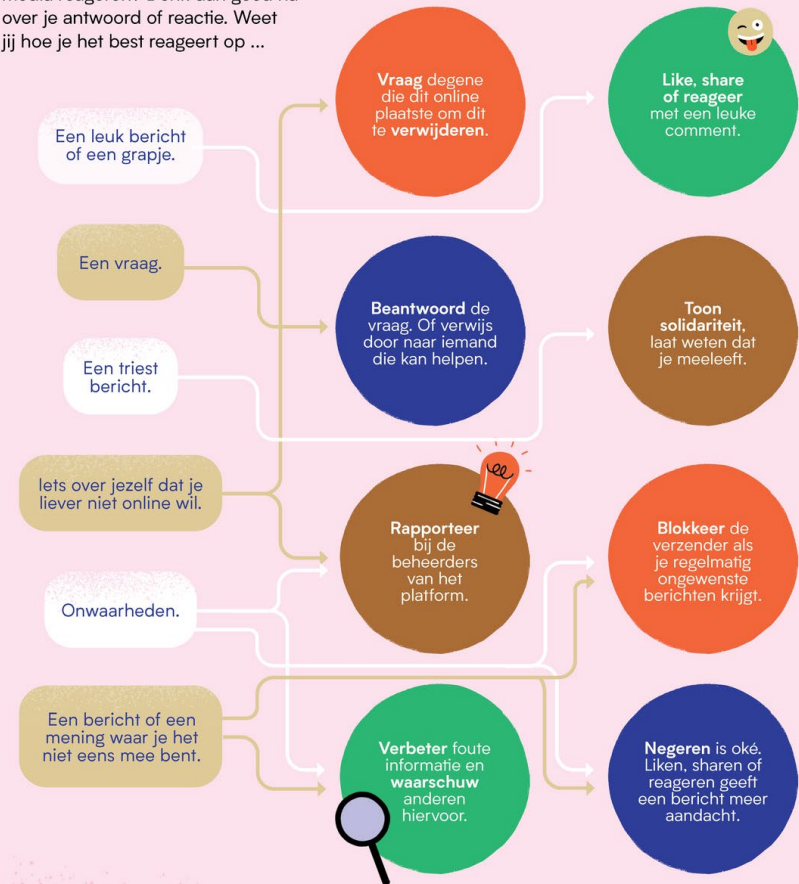
Voor jongeren van 13 tot 18 jaar. Te gebruiken in scholen, jeugdwerk en jeugdzorg.

Inhoud

Sociale media!

Wil je op een bericht op sociale media reageren? Denk dan goed na over je antwoord of reactie. Weet jij hoe je het best reageert op ...

Wil je weten hoe je moet reageren op haatspraak?
Check dan deze affiche www.mediawijs.be/affichehaatspraak

Redactionele vaardigheden

Redactionele vaardigheden

- LPD 6: De leerlingen passen beroepsspecifieke redactionele vaardigheden toe volgens richtlijnen.
 - functionele en betekenisvolle opdrachten afgestemd op beroepskader
 - ondersteuning bv. Schrijfkaders, nota, memo, dossiers invullen ...
 - Aandacht voor woordkeuze, helderheid, vormcorrectheid (spelling, interpunctie en zinsbouw), lay-out en vlotheid.
 - Aspecten van efficiënt rapporteren: stijlen, paginaopmaak, voorblad en sjabloon; toepassen van specifieke richtlijnen, bv. netiquette en privacyregelgeving (auteursrechten ...); redactionele normen.
 - Mogelijkheden en valkuilen van actuele technologische ontwikkelingen zoals artificiële intelligentie en ondersteunende taalprogramma's of -software.
 - Afhankelijk van de studierichting inzetten op het selecteren van gepaste beelden in functie van de tekst.

• • • Werkplekleren: klantenbeheer en data

- Uitleggen voor een volgende stagiair in het bedrijf
 - Mondeling (filmpje)
 - Schriftelijk

- ● ● Folder als reclame voor je bedrijf of werkplek

- Aanpassen aan een jonger publiek.
- Aanpassen aan een iets ouder publiek.
- Aanpassen aan een publiek met een andere thuistaal dat daardoor minder goed Nederlands spreekt.
- Via een digitaal kanaal verspreiden, andere taal nodig, aan publiek aanpassen...
- Een bestaande folder van de werkplek omzetten in een filmpje waarin je dezelfde boodschap doorgeeft.

Gericht prompten – een vak op zich

G

Geef duidelijke richtlijnen met concrete parameters, vermeld de doelgroep

Goede prompt: "Schrijf een blogpost van 500 woorden over duurzame energie, specifiek gericht op huishoudens met zonnepanelen."

- Hier worden duidelijke instructies gegeven over lengte, onderwerp en doelgroep. Hierbij kan je ook nog doorvragen of verdiepende vragen stellen.

Slechte prompt: "Schrijf iets over duurzame energie."

- Te vaag en zonder specifieke instructies of doel.

E

Eis een specifieke rol

Goede prompt: "Handel als een financieel adviseur en geef advies over het verminderen van schulden voor een klant met een gemiddeld inkomen."

- Hier wordt een duidelijke rol gespecificeerd, wat de AI helpt om gericht advies te geven.

Slechte prompt: "Geef advies over geld besparen."

- Zonder een specifieke rol blijft de prompt algemeen en minder effectief.

R

Reflecteer met AI over de prompt

Goede prompt: "Hoe kan ik deze prompt verbeteren om een gedetailleerder antwoord te krijgen. Geef suggesties en stel vragen."

- Dit is een expliciete vraag om de kwaliteit van de prompt te beoordelen en biedt duidelijke richtlijnen voor verbetering.

Slechte prompt: "Is deze prompt goed genoeg?"

- Deze prompt is te vaag en geeft geen duidelijke instructies aan de AI om na te denken over mogelijke verbeteringen.

I

Instructies op maat geven: duidelijk doel, context en schrijfstijl

Goede prompt: "Schrijf een stappenplan van drie punten voor het implementeren van een nieuwe IT-strategie in een klein bedrijf."

- Duidelijke en afgebakende instructies zorgen voor een gericht antwoord. Je kan hier nog meegeven hoe je de tekst inhoudelijk wil aangeleverd krijgen (formeel, informeel, informatief, consultatief, vriendelijk, professioneel, ...)

Slechte prompt: "Hoe implementeer ik een IT-strategie?"

- Geen specifieke afbakening, wat kan leiden tot een antwoord dat te breed is.

C

Controleer op biases

Goede prompt: "Evalueer deze tekst en controleer of er vooroordelen aanwezig zijn, vooral op het gebied van gender en cultuur. Geef suggesties voor verbetering."

- Deze prompt vraagt expliciet om aandacht voor biases en biedt ruimte voor correcties.

Slechte prompt: "Is deze tekst goed?"

- Te breed en zonder aandacht voor potentiële vooroordelen of verbeterpunten.

H

Houd de input helder

Goede prompt: "Schrijf een beknopte samenvatting van dit rapport in maximaal 200 woorden, waarbij je de hoofdpunten belicht."

- De prompt geeft een duidelijke lengtebeperking en vraagt om de hoofdpunten, wat helpt om de output helder en gefocust te houden.

Slechte prompt: "Vat dit rapport samen."

- Er zijn geen limieten of aanwijzingen voor de samenvatting, wat kan leiden tot een te lange of te gedetailleerde output.

T

Toets de kwaliteit

Goede prompt: "Beoordeel je eigen antwoord op een schaal van 1 tot 10, op basis van volledigheid en nauwkeurigheid. Leg uit waarom je deze score hebt gegeven."

- Hier wordt expliciet gevraagd om zelfevaluatie, wat helpt om de output te verbeteren en te verfijnen.

Slechte prompt: "Is je antwoord goed?"

- Er wordt geen criteria gegeven voor beoordeling, waardoor de AI geen gerichte zelfevaluatie kan uitvoeren.

GERICHT PROMPTEN 7 tips

Aanpak

- Welke opdracht krijgt de vakgroep/leraar om het leerplan te realiseren?
 - Pedagogische visie op het vak
 - Profiel van de leraar
 - Tijd
 - Wie is de vakgroep?
 - Belang van leerlijnen;
 - Dwarsverbanden tussen algemene vorming en specifieke vorming;
 - Keuze voor modellen, theorieën, opdrachten, werkvormen: aftoetsen om herhaling te voorkomen.
-

Aanpak

- Pedagogisch-didactische aanpak?
 - Koppeling met werkplekleren;
 - In samenhang met andere leerplannen;
 - Thematisch
- Beginsituatie-analyse:
 - Welke gesprekken hebben ze al leren voeren, welke vaardigheden, gespreksvaardigheden die ze al leerden in Nederlands.
 - Oplijsten vanuit leerplannen
 - Gemeenschappelijk funderend leerplan
 - Nederlands - minimumvereisten voor redactionele vaardigheden

**Thematisch of in groter project werken
aan verschillende doelen**

Voorbeeld: een thematische aanpak

- Keuze:
 - Doelen geclusterd te realiseren;
 - We zetten doelen in de focus en andere LPD komen gedeeltelijk aan bod.
- Aandachtspunt bij thematisch/projectmatig werken:
 - Zitten doorheen de thema's verschillende doelen in de focus?
 - Zijn doorheen de thema's alle doelen met voldoende diepgang gerealiseerd?
 - Kies je ervoor om bepaalde doelen toch 'losstaand' te realiseren, bv. vanuit de keuze om in te spelen op ervaringen van leerlingen bij werkplekleren?

Voorbeeld

- Voorbeeld 1: thema 'solliciteren'
 - Doelen in focus
 - LPD 2, 4: oefenen op vaardigheden;
 - LPD 5 en 6: opmaak van een CV.
 - Andere LPD die aan bod kunnen komen:
 - LPD 1: inzicht in de eigenheid van de werkplek
 - LPD 3: reflecteren over hun professionele en persoonlijke sterktes en eigenschappen.
- Voorbeeld 2: een inhoudelijk thema (bv. inclusie)
 - Doelen in focus:
 - LPD 3 en 4: oefenen van vaardigheden en reflecteren
 - Andere LPD die aan bod kunnen komen:
 - LPD 6: redactionele vaardigheden

Voorbeeld

- Voorbeeld 3: werken vanuit casuïstiek
 - Casussen die leerlingen aanbrengen vanuit werkplekleren of die je als leraar zelf aanbrengt.
 - Biedt kansen om meerdere LPD te realiseren:
 - LPD 1: wat is de context van de situatie?
 - Vanuit de casus gesprekken of vaardigheden inoefenen
 - Observeren
 - Vaardigheden betrekken
 - Reflecteren
 - over de oefening;
 - over datgene wat je hebt geleerd en de toekomst anders zou doen;
 - ...

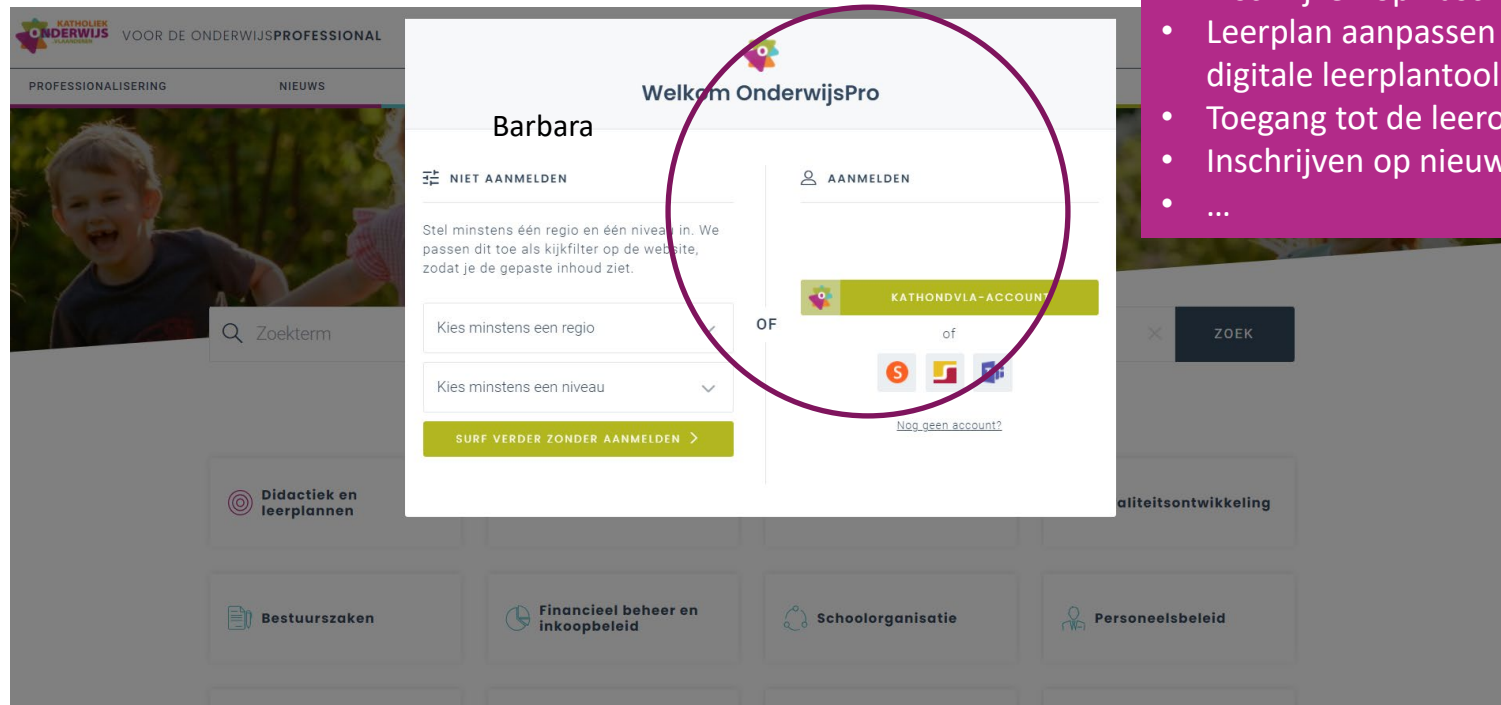
PRO website – voor de onderwijsprofessional

**Wie weet de weg te vinden naar het leerplan
Communicatie en interactie?**

Nieuwigheden
Mijn nieuwsbrief,
Mijn leeromgeving, ...

PRO website – voor de onderwijsprofessional

Meld je aan of maak een account aan

The screenshot shows the 'Welkom OnderwijsPro' login page. A purple circle highlights the login section, which includes a 'NIET AANMELDEN' button, a text prompt to select a region and level, two dropdown menus for 'Kies minstens een regio' and 'Kies minstens een niveau', a 'SURF VERDER ZONDER AANMELDEN >' button, an 'OF' separator, an 'AANMELDEN' button, a 'KATHONDVLA-ACCOUNT' button, and social media login icons for Google, Microsoft, and Facebook. A link for 'Nog geen account?' is also visible.

KATHOLIEK ONDERWIJS VOOR DE ONDERWIJSPROFESSIONAL

PROFESSIONALISERING NIEUWS

Welkom OnderwijsPro

Barbara

NIET AANMELDEN

AANMELDEN

Stel minstens één regio en één niveau in. We passen dit toe als kijfilter op de website, zodat je de gepaste inhoud ziet.

Kies minstens een regio

Kies minstens een niveau

SURF VERDER ZONDER AANMELDEN >

OF

KATHONDVLA-ACCOUNT

of

Nog geen account?

ZOEK

Didactiek en leerplannen

Bestuurszaken

Financieel beheer en inkoopbeleid

Schoolorganisatie

Personeelsbeleid

Voordelen account

- Inschrijven op nascholingen
- Leerplan aanpassen in digitale leerplantool
- Toegang tot de leeromgeving
- Inschrijven op nieuwsbrief
- ...

home

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

voor de onderwijsprofessional

Onze thema's

 Didactiek en leerplannen

 Zorg en kansen

 Identiteitsontwikkeling

 Kwaliteitsontwikkeling

 Bestuurszaken

 Financieel beheer en inkoopbeleid

 Schoolorganisatie

 Personeelsbeleid

 Welzijn op het werk

 Infrastructuur

 Professionalisering door begeleiding en vorming

 Over ons en contact

Snellinks

- > Professionalisering
- > Nieuws
- ☑ Scholenzoeker
- > Wie is wie
- ☑ Vacatures

- ☑ Shop
- ☑ Algemene website

Thema's in de kijker

- > AI
- > Gastleraren
- > Leersteuncentra
- > Lessentabellen so
- > Vakken en leerplannen so
- > Uit het werkveld (basisonderwijs)

[home](#) > [didactiek en leerplannen - so](#) > [vakken en leerplannen](#)

🎯 Vakken en leerplannen

Vakken en leerplannen 1ste
graad (nieuwe structuur) →

Vakken en leerplannen 2de
graad (nieuwe structuur) →

Vakken en leerplannen 3de
graad (nieuwe structuur) →

Vakken en leerplannen 7de
leerjaar (nieuwe structuur) →

Vakken en leerplannen 3de
graad →

1STE GRAAD 2DE GRAAD 3DE GRAAD **7DE LEERJAAR** 3DE GRAAD OUDE STRUCTUUR

Naam van de studierichting

7de leerjaar gericht op doorstroom hoger onderwijs

ALGEMENE VORMING

- Doorstroomgerichte specialisatie - 7de leerjaar
- Engels - 7de leerjaar
- Frans - 7de leerjaar
- Gemeenschappelijk funderend leerplan - 7de leerjaar
- Natuurwetenschappen - 7de leerjaar
- Nederlands - 7de leerjaar
- Rooms-katholieke godsdienst - 1ste, 2de en 3de graad
- Wiskunde - 7de leerjaar

COMPLEMENTAIR GEDEELTE

- Communicatie en interactie - 7de leerjaar
- Maatschappelijke oriëntatie - 7de leerjaar
- Ondernemerschap - 7de leerjaar

Animator

SPECIFIEKE VORMING

- Animator - 7de leerjaar
- Engels' - 7de leerjaar
- Frans' - 7de leerjaar

COMPLEMENTAIR GEDEELTE

- Communicatie en interactie - 7de leerjaar
- Maatschappelijke oriëntatie - 7de leerjaar
- Ondernemerschap - 7de leerjaar

Asfalt- en betonwegenbouwer

Assistent (inter)nationaal goederenvervoer

home > didactiek en leerplannen - so > vakken en leerplannen > vakken en leerplannen 7de leerjaar (nieuwe structuur) > communicatie en interactie - 7de leerjaar

Communicatie en interactie – 7de leerjaar

Leerplan

Download het leerplan

DOWNLOAD

Professionalisering

Overzicht van nascholingen, vormingen, netwerken ...

Bedankt

Ontdek onze digitale kanalen

voor het brede publiek
www.katholiekonderwijs.vlaanderen

voor de professional
pro.katholiekonderwijs.vlaanderen

[/KatholiekOnderwijsVlaanderen](https://www.facebook.com/KatholiekOnderwijsVlaanderen)

[/KathOndVla](https://twitter.com/KathOndVla)

[/company
/katholiekonderwijsvlaanderen](https://www.linkedin.com/company/katholiekonderwijsvlaanderen)

[@kathondvla](https://www.youtube.com/@kathondvla)

[/kathondvla](https://www.instagram.com/kathondvla)